

limited access to information, and lack of resources and financial support, which may hinder IDP participation in volunteering. The article stresses the need to overcome these obstacles by offering psychological support, communication skills training, and access to information through social networks and centers, along with financial aid to cover expenses. Implementing these measures will enable IDPs to engage more effectively in volunteer activities, develop their skills, and make meaningful contributions to community development, thus enhancing their social inclusion, mental resilience, and competitiveness in the job market.

Key words: volunteers, volunteer activity, internally displaced persons (IDPs), social integration, adaptation.

УДК 378.147.091-028.42:001.89

DOI <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2024.100.08>

Канюк О. Л.

ОСНОВНІ АСПЕКТИ, ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Науково-дослідницька діяльність студентів (НДДС) є невід'ємною складовою сучасної вищої освіти, яка відіграє ключову роль у формуванні професійних компетенцій та підготовці майбутніх фахівців до інноваційної діяльності.

Основна **мета** нашого дослідження полягає у всебічному аналізі НДДС як комплексної системи, що інтегрує навчальний процес з науковою діяльністю, та визначенні її ролі у розвитку аналітичних і творчих здібностей студентів.

Ми ретельно проаналізуємо основні компоненти НДДС, включаючи теоретичну підготовку, практичне застосування наукових методів, аналіз та презентацію результатів досліджень. Особлива увага приділяється структурі НДДС, яка охоплює як обов'язкові елементи навчального процесу, так і добровільну наукову діяльність студентів.

Для проведення дослідження використовувались наступні **методи**: аналіз наукової літератури, синтез, порівняння та узагальнення. Основним підходом був системний підхід, що дозволяє розглянути науково-дослідницьку діяльність як цілісну систему, що складається з взаємопов'язаних елементів.

Наш аналіз зосереджений на розкритті різноманітних форм організації НДДС, ролі наукового керівництва, проблем мотивації студентів та викликів у організації наукової діяльності. Ми розглянемо інноваційні підходи до НДДС, включаючи використання цифрових технологій, міждисциплінарні дослідження та міжнародну співпрацю.

Подальші дослідження будуть зосереджені на виділенні позитивних аспектів європейського досвіду НДДС та визначенні на цій основі актуальних напрямів модернізації науково-дослідницької роботи студентів у закладах вищої освіти України.

Результати статті можуть бути корисними для викладачів, наукових керівників та адміністрації вищих навчальних закладів, які прагнуть вдосконалити систему організації НДДС.

Ключові слова: науково-дослідницька діяльність студентів, заклад вищої освіти, форми організації НДДС, види організації НДДС, інноваційні підходи до організації НДДС, мотивація студентів, проблеми та виклики НДДС.

Сучасна підготовка фахівців різних професійних напрямів ґрунтується на інтеграції освіти, науки і виробництва, що зумовлює необхідність розвитку системи науково-дослідницької діяльності студентів (НДДС). Організація науково-дослідницької роботи студентів в університетах є важливим завданням у теорії і методиці професійної освіти, оскільки сучасний фахівець повинен володіти основними навичками дослідницької діяльності та методами проведення наукових досліджень. Дослідницький підхід виступає методологічною основою цієї практики, визначаючи шляхи, форми та методи науково-дослідницької роботи студентів у закладах вищої освіти.

За останні роки було проведено ряд досліджень, присвячених НДДС, її організації, змісту та формам. Питання інноваційних підходів до організації науково-дослідницької діяльності учнів загальноосвітніх навчальних закладів розглядає у своїй праці К. В. Гораш, акцентуючи увагу на необхідності впровадження новітніх методик у навчальний процес [1].

Зміст науково-дослідницької роботи студентів детально описується у відповідних матеріалах на освітньому порталі, що надає корисні рекомендації щодо організації цього процесу в закладах вищої освіти [2]. У навчальному посібнику «Основи наукових досліджень» також розглядається важливість НДДС, акцентуючи на методологічних аспектах та етапах проведення досліджень [3]. Аспекти сутності, змісту та завдань НДДС висвітлюються у публікації, розміщеній на ресурсі Луцького національного технічного університету, де розглядаються як теоретичні, так і практичні аспекти цього процесу [4].

Питання форм і видів науково-дослідної роботи студентів також детально досліджується в одній із публікацій, яка надає класифікацію та детальний опис основних видів науково-дослідницької діяльності, доступних для студентів [5]. О. О. Чорновол-Ткаченко у своїй роботі досліджує зміст та завдання науково-дослідницької діяльності студентів у вищих навчальних закладах України, підкреслюючи важливість створення умов для активної участі студентів у наукових дослідженнях [6].

Кожен із цих авторів розкриває різні аспекти НДДС, проте є недостатньо досліджень, спрямованих на інтеграцію наукових досліджень у навчальний процес з урахуванням специфіки кожного конкретного закладу вищої освіти. Важливо також звернути увагу на розвиток мотивації студентів до участі в науковій діяльності та їхню активну взаємодію з науковими керівниками.

НДДС є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів з вищою освітою, здатних творчо застосовувати в практичній діяльності найновіші досягнення науково-технічного прогресу [3]. Ця діяльність не тільки сприяє поглибленню та розширенню теоретичних знань, але й розвиває критичне мислення, формує навички самостійної роботи та вміння застосовувати теоретичні знання на практиці.

НДДС – це комплексна система заходів, спрямована на формування у студентів навичок наукового мислення, дослідницьких умінь та здатності до творчої самореалізації. Ця діяльність охоплює широкий спектр форм і методів роботи, від участі в наукових гуртках до проведення самостійних досліджень та публікації їх результатів.

Сутність НДДС полягає в тому, що вона виконує надзвичайно важливу роль у процесі їхнього навчання, сприяючи інтеграції навчального процесу з науковою діяльністю. Це дозволяє студентам не лише засвоювати теоретичні знання, але й активно застосовувати їх на практиці, залучаючи до вирішення реальних наукових задач. Така інтеграція сприяє глибшому розумінню студентами навчального матеріалу та стимулює їхній інтерес до наукових досліджень.

Участь у науково-дослідницькій діяльності розвиває аналітичні та творчі здібності студентів, що є необхідними для успішної професійної діяльності. В процесі досліджень студенти навчаються критично оцінювати інформацію, аналізувати різні джерела, робити обґрунтовані висновки та пропонувати інноваційні рішення. Це не лише формує в них наукове мислення, але й стимулює розвиток креативності та здатності до генерування нових ідей.

Науково-дослідницька діяльність також сприяє формуванню у студентів навичок роботи з науковою літературою та інформаційними ресурсами. Студенти навчаються ефективно шукати, відбирати та використовувати наукові джерела, що є ключовими в процесі проведення досліджень. Вони також опановують методи обробки інформації, що дозволяє їм будувати власні аргументи та проводити науковий аналіз.

Крім того, науково-дослідницька діяльність навчає студентів формулювати та вирішувати наукові проблеми. Участь у дослідженнях допомагає студентам розвинути навички постановки наукових завдань, визначення методів їх вирішення та критичного аналізу отриманих результатів. Це готує їх до самостійної наукової роботи та підвищує їхню здатність до проведення власних досліджень.

Останнім, але не менш важливим аспектом є те, що науково-дослідницька діяльність готує майбутніх фахівців до інноваційної діяльності в професійній сфері. Участь у дослідженнях дозволяє студентам отримати практичний досвід роботи над реальними проєктами, що допомагає їм краще зрозуміти вимоги сучасного ринку праці та бути готовими до впровадження інновацій у своїй майбутній професійній діяльності.

Важливо розуміти, що НДДС не є ізольованим процесом, а тісно пов'язана з навчальним процесом та майбутньою професійною діяльністю студентів. Вона дозволяє студентам не лише засвоювати готові знання, але й брати активну участь у їх створенні та застосуванні.

Зміст і структура НДДС забезпечує послідовність її засобів і форм відповідно до логіки і послідовності навчального процесу, що зумовлює спадкоємність її методів і форм від курсу до курсу, від кафедри до кафедри, від однієї дисципліни до іншої, від одних видів занять до інших, поступове зростання обсягу і складності набутих студентами знань, умінь, навичок у процесі виконання ними наукової роботи [6]. Однак, можна виділити кілька ключових компонентів, які є спільними для більшості форм науково-дослідницької діяльності:

- вивчення теоретичних основ методики організації та проведення наукових досліджень, яке передбачає ознайомлення студентів з основними принципами наукового пізнання, методами збору та аналізу інформації, правилами оформлення наукових робіт. Студенти вивчають структуру наукового дослідження, навчаються формулювати гіпотези, визначати об'єкт і предмет дослідження;

- практичне застосування наукових методів: на цьому етапі студенти починають застосовувати отримані теоретичні знання на практиці. Вони проводять експерименти, здійснюють польові дослідження, працюють з архівними матеріалами, проводять опитування та інтерв'ю. Це дозволяє їм набути практичних навичок дослідницької роботи та краще зрозуміти специфіку наукового пошуку;

- аналіз та інтерпретація отриманих результатів: важливою частиною НДДС є вміння аналізувати отримані дані, робити обґрунтовані висновки та інтерпретувати результати досліджень. Студенти навчаються використовувати статистичні методи, створювати моделі та прогнози, формулювати рекомендації на основі проведених досліджень;

- презентація результатів досліджень є невід'ємною частиною наукової діяльності студентів, вміння представляти результати своїх досліджень. Студенти навчаються готувати наукові статті, доповіді, презентації, брати участь у наукових конференціях та семінарах. Це дозволяє їм розвивати комунікативні навички та вчитися відстоювати свою наукову позицію;

– важливим аспектом НДДС є залучення студентів до реальних наукових проєктів та грантових програм. Це дає їм можливість працювати в команді, взаємодіяти з досвідченими науковцями, розуміти процес фінансування наукових досліджень.

Структура НДДС є багаторівневою та включає в себе різні форми та види діяльності. Можна виділити наступні основні елементи [2]:

– науково-дослідницька робота, що є невід’ємним елементом навчального процесу і входить до календарно-тематичних та навчальних планів, навчальних програм як обов’язкова для всіх студентів;

– науково-дослідницька робота, що здійснюється поза навчальним процесом у межах СНТТ – у гуртках, проблемних групах (лабораторіях), перекладацьких та інформаційних студіях, фольклорних експедиціях та ін.;

– науково-організаційні заходи: конференції, конкурси та ін.

Суттєвим завданням методології педагогіки є забезпечення оптимальних організаційних форм педагогічних досліджень, дотримання системи і послідовності протікання дослідної роботи. Це передбачає чітку організацію НДДС, створення сприятливих умов для проведення досліджень, забезпечення наукового керівництва та підтримки студентів [5].

У процесі підготовки та проведення будь-якого дослідження можна виділити п’ять головних етапів [4].

1. Етап накопичення наукової інформації: бібліографічний пошук наукової інформації, вивчення документів, основних джерел теми, складання огляду літератури, вибір аспектів дослідження. На цьому етапі студенти навчаються працювати з науковою літературою, використовувати бібліотечні ресурси та електронні бази даних. Вони формують навички критичного аналізу інформації, вміння виділяти головне та систематизувати знання.

2. Формулювання теми, мети і завдання дослідження, визначення проблеми, обґрунтування об’єкту і предмету, мети, головних завдань, гіпотези дослідження. Цей етап вимагає від студентів вміння чітко формулювати наукову проблему, визначати цілі та завдання дослідження. Вони навчаються обґрунтовувати актуальність обраної теми, визначати об’єкт і предмет дослідження, формулювати гіпотези.

3. Теоретичне дослідження – обґрунтування напрямів, вибір загальної методики, методів, розробка концепції, параметрів дослідження. На цьому етапі студенти навчаються розробляти методологію дослідження, обирати відповідні методи та інструменти для вирішення поставлених завдань. Вони формують теоретичну базу свого дослідження, розробляють концептуальні моделі.

4. Проведення експерименту – розробка програми, методики, одержання і аналіз даних, формулювання висновків і результатів дослідження. Цей етап передбачає практичну реалізацію розробленої методології. Студенти проводять експерименти, збирають емпіричні дані, навчаються аналізувати отримані результати та робити обґрунтовані висновки.

5. Оформлення результатів наукового дослідження, висновків, рекомендацій, уточнення наукової новизни та практичної значущості. На заключному етапі студенти навчаються оформляти результати своїх досліджень у вигляді наукових звітів, статей, презентацій. Вони формулюють висновки, розробляють рекомендації, визначають наукову новизну та практичну значущість своєї роботи [4].

Кожен з цих етапів вимагає від студентів різних навичок та вмінь, які формуються та розвиваються в процесі науково-дослідницької діяльності.

Важливу роль у організації та проведенні НДДС відіграє наукове керівництво. Науковий керівник не лише допомагає студенту у виборі теми дослідження та розробці методології, але й виступає наставником, який сприяє розвитку наукового мислення та дослідницьких навичок студента [2]. Він навчає студента методам пошуку, аналізу та критичного оцінювання наукових джерел, що дозволяє студенту побудувати міцну теоретичну базу для свого дослідження та супроводжує студента на всіх етапах наукової роботи, забезпечуючи необхідну підтримку та спрямування для успішного завершення дослідження.

Ефективне наукове керівництво сприяє формуванню у студентів навичок самостійної дослідницької роботи, розвиває їх наукове мислення та творчий потенціал.

Існує широкий спектр форм організації НДДС, які можуть варіюватися залежно від специфіки навчального закладу та напряму підготовки. Основні форми включають [6, с. 5]:

Наукові гуртки та проблемні групи. Це добровільні об’єднання студентів, які цікавляться певною науковою проблематикою. У рамках таких гуртків студенти можуть обговорювати наукові проблеми, проводити спільні дослідження, готувати доповіді та презентації.

Студентські наукові конференції. Конференції дають можливість студентам представити результати своїх досліджень широкій аудиторії, отримати зворотній зв’язок від колег та експертів, встановити наукові контакти.

Конкурси студентських наукових робіт. Участь у таких конкурсах стимулює студентів до проведення якісних досліджень, розвиває навички презентації наукових результатів, сприяє визнанню їх досягнень.

Студентські наукові публікації. Підготовка наукових статей та тез доповідей розвиває у студентів навички наукового письма, вчить їх чітко та лаконічно викладати результати своїх досліджень.

Участь у наукових проєктах та грантових програмах. Залучення студентів до реальних наукових проєктів дає їм можливість отримати практичний досвід дослідницької роботи, зрозуміти специфіку організації та фінансування наукових досліджень.

Стажування в науково-дослідних установах. Таке стажування дозволяє студентам ознайомитися з роботою професійних науковців, отримати доступ до сучасного обладнання та технологій, розширити свій науковий кругозір.

Олімпіади з навчальних дисциплін та спеціальностей. Участь в олімпіадах стимулює студентів до поглибленого вивчення предмету, розвиває навички швидкого вирішення складних завдань, формує здорову конкуренцію [6, с. 5].

Важливим аспектом організації НДДС є створення ефективної системи мотивації студентів. Мотивація відіграє ключову роль у залученні студентів до наукової діяльності та підтримці їхнього інтересу до досліджень.

Незважаючи на важливість НДДС, її організація та проведення часто стикаються з рядом проблем та викликів.

Обмежені фінансові ресурси можуть стати перешкодою для проведення якісних досліджень, особливо в галузях, що вимагають дорогого обладнання або матеріалів. Відсутність сучасного обладнання та технологій може обмежувати можливості студентів у проведенні досліджень на високому рівні.

Студенти часто не мають достатньо часу для проведення глибоких досліджень через інтенсивний навчальний графік. Багато студентів не мають базових навичок наукової роботи, що ускладнює їх залучення до НДДС.

Не всі студенти розуміють важливість наукової діяльності для їх професійного розвитку. Ефективне наукове керівництво вимагає значних часових та інтелектуальних ресурсів, яких може не вистачати у викладачів. Часто результати студентських досліджень залишаються невикористаними на практиці, що може знижувати мотивацію студентів.

Для вирішення цих проблем необхідні системні зміни на рівні освітньої політики, а також зусилля окремих навчальних закладів та викладачів.

Інноваційні підходи до організації НДДС стають все більш актуальними в сучасному освітньому середовищі. Ці підходи мають враховувати як новітні технологічні можливості, так і зміни в самій природі наукової діяльності. Впровадження таких підходів у закладах вищої освіти є критично важливим для підготовки конкурентоспроможних фахівців [1, с. 8].

Одним з ключових напрямків є цільове впровадження освітніх інновацій, інноваційних програм та проєктів. Ці ініціативи спрямовані на активізацію інтелектуально-творчого потенціалу студентів. Наприклад, розробка спеціалізованих курсів з методології наукових досліджень може значно покращити розуміння студентами основ наукової роботи. Створення інкубаторів студентських наукових ідей дає можливість молодим дослідникам отримати необхідну підтримку для реалізації своїх проєктів. Організація конкурсів інноваційних ідей стимулює творче мислення та підприємницький дух серед студентів. Організація міждисциплінарних проєктних команд сприяє розвитку навичок командної роботи та вирішенню комплексних завдань. Співпраця з бізнесом та промисловістю дає студентам можливість працювати над реальними проблемами та бачити практичне застосування своїх досліджень.

Не менш важливим є створення креативного наукового середовища в університеті. Таке середовище сприяє формуванню світогляду творчого дослідника. Це може включати організацію міждисциплінарних наукових лабораторій, де студенти різних спеціальностей можуть працювати разом над складними проєктами. Регулярні наукові семінари та майстер-класи від провідних вчених надихають студентів та розширюють їхні горизонти. Створення комфортних фізичних просторів, таких як коворкінги, забезпечує сприятливе середовище для наукової творчості та співпраці.

Підготовка викладачів-дослідників є ще одним ключовим аспектом. Такі викладачі здатні створити оптимальні організаційно-педагогічні умови для НДДС. Це передбачає розробку програм підвищення кваліфікації для викладачів, фокусуючись на розвитку навичок керівництва студентськими дослідженнями. Важливо також створити систему мотивації для викладачів, які активно залучають студентів до наукової роботи.

Інформаційне забезпечення НДДС є критично важливим у цифрову епоху. Це включає забезпечення доступу до сучасних наукових баз даних та електронних бібліотек. Впровадження систем управління науковими проєктами полегшує організацію та контроль дослідницької роботи. Використання технологій віртуальної реальності відкриває нові можливості для проведення експериментів та візуалізації даних.

Розвиток міжнародної співпраці в галузі НДДС розширює горизонти студентів-дослідників. Організація міжнародних студентських конференцій, програм обміну та участь у міжнародних проєктах дозволяють студентам отримати безцінний досвід та встановити професійні контакти на глобальному рівні.

Елементи гейміфікації можуть зробити процес наукових досліджень більш захоплюючим для студентів. Створення системи рейтингів та винагород, розробка освітніх ігор та організація наукових квестів стимулюють інтерес до наукової діяльності та підтримують мотивацію студентів.

Розвиток навичок наукової комунікації є невід'ємною частиною підготовки сучасного дослідника. Організація тренінгів з наукового письма, створення студентських наукових журналів та проведення конкурсів презентацій допомагають студентам навчитися ефективно представляти результати своїх досліджень [1, с. 8].

Впровадження цих інноваційних підходів дозволить створити ефективну систему організації НДДС, яка відповідатиме сучасним вимогам та викликам. Така система сприятиме розвитку наукового потенціалу студентів та підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних до інноваційної діяльності у своїй професійній сфері. Це, в свою чергу, сприятиме загальному розвитку науки та інновацій в суспільстві, підвищуючи конкурентоспроможність країни на глобальному рівні.

Для забезпечення високої якості НДДС необхідно регулярно оцінювати її ефективність. Це дозволяє виявляти проблемні аспекти, вносити необхідні корективи та постійно вдосконалювати систему організації наукової діяльності студентів.

Оцінка ефективності НДДС повинна проводитися регулярно, з залученням як кількісних, так і якісних методів аналізу. Результати такої оцінки повинні використовуватися для вдосконалення системи організації НДДС, розробки нових форм і методів роботи, підвищення мотивації студентів та викладачів.

Висновки. Отже, НДДС є невід'ємною частиною сучасної вищої освіти. Вона не лише сприяє поглибленню теоретичних знань та розвитку практичних навичок, але й формує науковий світогляд, критичне мислення та інноваційний підхід до вирішення проблем.

Сутність НДДС полягає в тому, що вона є комплексною системою, яка інтегрує навчання та наукову діяльність, розвиває творчі здібності студентів та готує їх до інноваційної діяльності в професійній сфері. Зміст НДДС охоплює широкий спектр діяльності: від вивчення теоретичних основ наукових досліджень до практичного застосування отриманих знань, аналізу результатів та їх презентації.

Структура НДДС є багаторівневою та включає різні форми діяльності, від обов'язкових компонентів навчального процесу до добровільної участі в наукових проєктах та конференціях. Важливу роль в організації НДДС відіграє наукове керівництво, яке забезпечує методологічну підтримку та сприяє розвитку наукового мислення студентів.

Мотивація студентів до наукової діяльності є ключовим фактором успіху НДДС. Вона повинна базуватися як на внутрішніх стимулах (інтерес до науки, прагнення до саморозвитку), так і на зовнішніх (визнання, можливості для кар'єрного росту).

Незважаючи на існуючі проблеми та виклики, НДДС має значні перспективи розвитку. Впровадження інноваційних підходів, використання нових технологій, посилення міждисциплінарності та міжнародної співпраці відкривають нові можливості для підвищення ефективності та якості студентської наукової діяльності.

Використана література:

1. Гораш К. В. Інноваційні підходи до організації навчально-дослідницької діяльності учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Наукові записки Малої академії наук України : зб. наук. праць. Серія "Педагогічні науки". Вип. 1. Київ : МАН, 2012. С. 137–146.
2. Зміст науково-дослідницької роботи студентів. URL : <https://referatss.com.ua/work/zmist-naukovo-doslidnickoi-roboti-studentiv/>.
3. Науково-дослідницька діяльність студентів – Основи наукових досліджень : навчальний посібник. URL : <http://politics.ellib.org.ua/pages-1105.html>.
4. Науково-дослідницька діяльність студентів: суть, зміст, завдання. URL : https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/енп%20рудь/page19.html.
5. Форми й види науково-дослідної роботи студентів. URL : <https://www.info-library.com.ua/books-text-4099.html>.
6. Чорновол-Ткаченко О. О. Науково-дослідницька діяльність студентів у ВНЗ України: зміст та завдання. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Серія: «Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов»*. 2009. № 866. С. 138–143.

References:

1. Horash K. V. (2012). Innovatsiini pidkhody do orhanizatsii navchalno-doslidnytskoi diialnosti uchniv zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv [Innovative Approaches to the Organization of Educational and Research Activities of Students in General Education Institutions]. Scientific notes of the Small Academy of Sciences of Ukraine: coll. of science works Series "Pedagogical Sciences". Issue 1. K. : MAN. 137–146 [in Ukrainian].
2. Zmist naukovo-doslidnytskoi roboty studentiv [The Content of Students' Research Work]. URL : <https://referatss.com.ua/work/zmist-naukovo-doslidnickoi-roboti-studentiv> [in Ukrainian].
3. Naukovo-doslidnytska diialnist studentiv – Osnovy naukovykh doslidzhen: navchalnyi posibnyk [Students' Research Activities – Fundamentals of Scientific Research: A Study Guide]. URL : <https://politics.ellib.org.ua/pages-1105.html> [in Ukrainian].
4. Naukovo-doslidnytska diialnist studentiv: sut, zmist, zavdannia [Students' Research Activities: Essence, Content, Tasks]. URL : https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/енп%20рудь/page19.html [in Ukrainian].
5. Formy y vydy naukovo-doslidnoi roboty studentiv [Forms and Types of Students' Research Work]. URL : <https://www.info-library.com.ua/books-text-4099.html> [in Ukrainian].
6. Chornovol-Tkachenko O. O. (2009). Naukovo-doslidnytska diialnist studentiv u VNZ Ukrainy: zmist ta zavdannia [Students' Research Activities in Ukrainian Higher Education Institutions: Content and Tasks]. Bulletin of V. N. Karazin KHNU. Series: "Romano-Germanic philology. Methodology of teaching foreign languages". No. 866. 138–143 [in Ukrainian].

Kanyuk O. Main aspects, content and organization of students' research activities

Scientific and research activities of students (SRA) are an integral component of modern higher education, playing a key role in the development of professional competencies and the preparation of future specialists for innovative activities.

The primary goal of the research is to conduct a comprehensive analysis of SRA as a complex system that integrates the educational process with scientific activity and to determine its role in fostering students' analytical and creative abilities.

A thorough analysis of the main components of SRA are presented, including theoretical training, practical application of scientific methods, and the analysis and presentation of research results. Special attention is given to the structure of SRA, which encompasses both the mandatory elements of the educational process and the voluntary scientific activities of students.

The research methods employed include the analysis of scientific literature, synthesis, comparison, and generalization. A systemic approach is used, viewing scientific research activities as a cohesive system composed of interconnected elements.

The analysis focuses on various forms of SRA organization, the role of scientific supervision, challenges related to student motivation, and obstacles in organizing scientific activities. Innovative approaches to SRA are explored, including the use of digital technologies, interdisciplinary research, and international collaboration.

Future research aims to highlight the positive aspects of European SRA practices and, based on this, identify current directions for modernizing student research activities in higher education institutions in Ukraine.

The findings of this article may be valuable for educators, academic supervisors, and higher education administrators seeking to improve the organization of SRA

Key words: students' research activities, higher education institution, forms of SRA organization, types of SRA organization, innovative approaches to SRA organization, motivation of students, SRA problems and challenge.

УДК 37.01.(811.112.2)

DOI <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2024.100.09>

Корольова Н. О., Грималюк А. М., Малашевська І. Я.

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ МУЛЬТИМЕДІА
У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ**

Стаття присвячена аналізу використання інтерактивних дошок у процесі дистанційного навчання німецької мови. Зростання популярності віртуального навчання у зв'язку з викликами сьогодення змушує викладачів шукати ефективні методи інтерактивної комунікації. Стаття розглядає можливості платформ для створення віртуальних класних приміщень та активного залучення до занять учасників навчального процесу. Для успішного опанування іноземної мови важливим аспектом є задіяння основних сенсорних систем людини, у чому беззаперечно допомагає використання інтерактивних дошок. Окрім того, їх можливості значно прискорюють доступ до необхідної інформації та сприяють формуванню творчої атмосфери під час навчального процесу.

Автори досліджують інтерактивність та гнучкість платформ, які дозволяють створювати різноманітні навчальні матеріали. Окрім того у статті висвітлено різні методи та стратегії використання інтерактивних онлайн-платформ для покращення засвоєння німецької мови, у тому числі вправи на розвиток лексичних, граматичних та комунікативних навичок. Дослідження виявило, що використання інтерактивних дошок сприяє підвищенню мотивації та зацікавленості студентів у навчанні, підвищує відвідуваність та створює стимул для активної участі у занятті, полегшує засвоєння матеріалу та сприяє покращенню рівня володіння мовою. Автори роблять акцент на потенціалі інтерактивних платформ як інноваційного інструменту для ефективного онлайн-навчання німецької мови та розвитку навчальних компетентностей.

Використання мультимедійних технологій загалом та інтерактивних цифрових дошок зокрема створюють беззаперечну перевагу для організації продуктивного навчання. Важливо пам'ятати, що інтерактивні дошки є додатковим інструментом, який розширює сферу потенційних можливостей успішної реалізації набутих вчителем методик викладання.

Ключові слова: онлайн навчання, інтерактивна дошка, навчальні компетентності, мультимедійні технології.

На сьогодні великої популярності продовжують набувати інтерактивні методи навчання в освітньому процесі. Нові виклики та перспективи відкривають можливості для залучення сучасних технологій на заняттях іноземної мови, які успішно працюють як в офлайн так і в онлайн-форматах уроку. З початку пандемії у світі, значного розвитку набули інтерактивні засоби навчання, які можливо використовувати у дистанційному форматі. У цій статті ми розглядаємо використання онлайн-дошок та їх мультимедійних можливостей, як для синхронної, так і для асинхронної навчальної діяльності [1; 2].

Серед переваг використання онлайн-дошок можна зазначити:

– економія часу у підготовці до занять – учитель може зберігати шаблони готових уроків, повторно використовувати їх за потреби, копіювати та переносити для різних учнів.